

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2019/20

Destinace: Francie, Dijon

Jméno, příjmení: Magdalena Vigent

Místo působení: Lycée Carnot, Université de Bourgogne

Lycée Carnot (česky Carnotovo lyceum) je veřejná francouzská střední škola. Byla založena v roce 1802 jako první gymnázium v Dijonu. Sdružuje collège (2. stupeň základní školy), lycée (gymnázium) a classe préparatoires (přípravné třídy). Gymnázium a přípravné třídy se řadí k nejprestižnějším ve Francii. Od roku 1990 zde funguje česká sekce.

České sekce

Existence českých sekcí úzce souvisí s česko-francouzskými vztahy. Jako první vznikla v roce 1920 československá sekce v Dijonu. Na ni později navázaly sekce v Saint-Germain-en Laye a v Nîmes.

V současné době studuje na Carnotově lyceu v Dijonu 18 studentů, 8 chlapců a 10 dívek. Studium na francouzském gymnáziu trvá tři roky, v každém ročníku je tedy šest žáků. Ti jsou rozděleni do francouzských tříd (jen výjimečně jsou v jedné francouzské třídě dva Češi), výuka češtiny probíhá z praktických důvodů ve večerních hodinách. Cílem je zprostředkovávat znalosti z literární historie, motivovat k četbě, sledovat dění v České republice a v neposlední řadě v cizím prostředí rozvíjet a udržovat znalosti pravopisu. Na závěr žáci skládají francouzskou maturitu, jejíž součástí je i maturita z českého jazyka.

Maturity z češtiny

Vzhledem ke školské reformě došlo v letošním roce k významným změnám, které si týkaly i maturit z českého jazyka. Na základě intervence z MŠMT a Francouzského institutu se podařilo vyjednat možnost skládat maturitu z češtiny jako zkoušku z prvního či druhého cizího jazyka. To je oproti minulým letům významný posun. Maturita tak na jedné straně získává na prestiži, na straně druhé českým studentům odpadá povinnost skládat maturitu z němčiny či španělštiny, jako tomu bylo v minulých letech.

V červnu 2020 s ohledem na nemožnost skládat maturitu prezenčně se výsledky maturitních zkoušek poprvé vypočítávaly z celkového průměru.

Úloha lektora

Lektor jednak vyučuje český jazyk a literaturu české studenty a současně také francouzské profesory či studenty, kteří každé dva roky odjíždějí na výměnný pobyt do Prahy. Vedle samotné výuky působí jako prostředník mezi lyceem, studenty i rodiči. Zajišťuje komunikaci se zástupci internátu, pravidelně se účastní schůzí a jednání s vedením lycea. Před odjezdem do lycea předávají rodiče lektorovi plnou moc k zastupování nezletilého dítěte. Často je třeba doprovodit studenta k lékaři či do nemocnice, většinou v nočních hodinách. Lektor musí být k dispozici prakticky 24 hodin denně.

Výuka češtiny na Burgundské univerzitě

Čeština se vyučuje na Burgundské univerzitě na fakultě jazyků a komunikace jako povinně volitelný předmět. Lektor není zaměstnancem fakulty, ale na univerzitě vyučuje na základě smlouvy vystavené pro Carnotovo lyceum školským odborem.

Výuka probíhá pouze ve večerních hodinách. Studenti si češtinu vybírají mezi ruštinou, portugalským, španělštinou, italštinou a němčinou. Vzhledem k tomu, že je čeština vedle ruštiny jediným slovanským jazykem na fakultě vyučovaným, je o ni mezi studenty relativně vysoký zájem. V letošním roce navštěvovalo kurzy češtiny 25 studentů v prvním ročníku, 10 studentů ve druhém a 3 studenti ve třetím ročníku. Ačkoliv si většina z nich jazyk volí skutečně náhodně, případně podle rozvrhu, řada studentů ovládá po třech letech studia češtinu na velmi dobré úrovni.

Studenti 3. ročníku Burgundské univerzity se v překladatelské soutěži Václava Černého, vyhlašované každoročně velvyslanectvím, umístili s překladem povídky *Mapa Anny* od Marka Šindelky na prvním místě.

Postavení lektora

Ačkoliv lektor není přímým zaměstnancem univerzity, má právo používat učebny i technické vybavení. K dispozici jsou dvě kanceláře vybavené počítači a tiskárnou. V jedné z kanceláří se nachází český fond. V rámci oddělení reprografie je možné požádat o realizaci kopií, lektor má rovněž k dispozici svůj kód.

Lektor také propaguje češtinu v rámci Dne otevřených dveří, informuje o možnostech stipendií v České republice a o pozitivních studiích českého jazyka ve Francii.

Čeština na dijonské pobočce institutu politických věd SciencesPo Dijon

V roce 2005 byl založen dijonský kampus zaměřený na střední Evropu. Ředitel pobočky, absolvent české sekce Carnotova lycea Lukáš Macek, klade od počátku důraz na výuku střeoevropských jazyků. Studenti 1. ročníku mají povinnost vybrat si mezi češtinou, maďarštinou a polštinou. Výuku češtiny od počátku zajišťuje vyslaný lektor. Zájem o češtinu se každoročně zvyšuje, v letošním roce bylo v prvním ročníku zapsáno 18 studentů, v druhém 16. Výuka je intenzivní, studenti si tudíž velmi rychle osvojují základy jazyka, součástí je i studium reálií. Cílem je, aby se ve třetím ročníku co největší část studentů rozhodla strávit zahraniční studijní rok v České republice.

Učební materiály

Výuka českého jazyka a literatury má na lyceu ve srovnání s českými středními školami výrazně nižší hodinovou dotaci. Je proto možné probrat pouze vybrané kapitoly z české literatury. Učebnice literatury přitom slouží jako podklad pro podání základního literárního přehledu. V letošním roce jsme pracovali podle učebnice a pracovního sešitu nakladatelství Taktik *Nová literatura pro střední školy I. – IV.* (R. Malý a kolektiv). Otázky a úkoly k vybraným úryvkům z literárních děl usnadňují rozbor a pochopení textu a zároveň motivují k další četbě.

Gramatické a pravopisné jevy procvičujeme na základě didaktických testů. K tomu slouží například kniha *Maturitní testy nanečisto* (M. Komsová a kolektiv), kniha *Maturita v pohodě*

(D. Fajkusová, E. Hartmanová, L. Morkesová), často používáme také *Didaktické testy z českého jazyka a literatury* (CERMAT) volně dostupné na internetu.

Na univerzitě jsme letos stejně jako v loňském roce používali v 1. ročníku učebnici *Česky prosím I.* (J. Cvejnová) a *Hry a aktivity pro výuku češtiny pro cizince* (Z. Malá). Ve 2. ročníku jsme nově pracovali s učebnicí *Česky krok za krokem I.* (L. Holá) a s *Českou čítankou* (I. Kořánová), ve 3. ročníku jsme používali učebnici *Česky krok za krokem II.* (L. Holá), pracovní sešit *Česky krok za krokem II.* (Z. Malá) a adaptovanou prózu *Pohádky* (Lída Holá).

Jak jsme (ne)oslavili stoleté výročí české sekce.

Na Carnotově lyceu v Dijonu probíhaly už od počátku letošního školního roku pilné přípravy na oslavy stoletého výročí vzniku české sekce. Oslavy měly být pojaty ve velkém stylu. Mimo jiné se chystala návštěva vrcholných politických představitelů obou zemí, pásmo přednášek o česko-francouzských vztazích, již tradiční český „spectacle“, výstava historických fotografií, projekce českého filmu, ale i tradiční české speciality ve školní jídelně.

16. března však byly ve Francii zavřeny všechny školy, 17. března byl vyhlášen zákaz vycházení a čeští studenti museli odjet zpátky do České republiky. Oslavy byly tedy odloženy na pozdější termín a nepochybně budou neméně velkolepé.

On-line výuka

Vzhledem ke koronavirové krizi musely na jaře vysoké i střední školy přistoupit k výuce na dálku.

Jednotlivá pracoviště využívala různé platformy. Pro lyceum se využívá platforma „classe virtuelle“, na univerzitě se vyučuje a zkouší pomocí Microsoft Teams. Výuka na SciencesPo probíhala a v celém zimním semestru nadále bude probíhat pouze distančně přes Zoom.

Ačkoliv výuka na dálku nemůže plně nahradit přítomnost profesora ve třídě, ukázalo se, že online aplikace nabízí vedle klasické výuky netušené možnosti, kterých bude možné lépe využívat i v budoucnosti.